

på spørgsmålet om styringsrelationerne mellem stat, regioner og kommuner netop på nuværende tidspunkt, hvor disse relationer med kommunalreformens gennemførelse er i bevægelse og skal finde et nyt leje, der kan sikre velfærdsstatens fortsatte udvikling.

Regeringen har fuld forståelse for, at arbejdet med at fastlægge de kommunale budgetter for næste år har betydning ekstra udfordringer, eftersom 2007 er det første år med den nye struktur.

Regeringens position har imidlertid hele tiden været klar: Der er som led i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2007 aftalt en ramme for væksten i den kommunale økonomi næste år, som det må forventes, at kommunerne lever op til. I den forbindelse kan det fremhæves, at der er plads til en realvækst i det offentlige forbrug på 0,5 pct. Kommunerne har da også efterlevet aftalen.

De kommunale budgetter er nu vedtaget og tallene opgjort. Budgetterne viser et samlet niveau for serviceudgifterne, som ligger ca. 300 mio. kr. over det aftalte niveau for 2007. Samtidig ligger de budgetterede anlægsudgifter godt 300 mio. kr. under det aftalte niveau for 2007. Samlet set flugter aktivitetsvirkningen af service- og anlægsudgifterne i budgetterne i 2007 med de forudsætninger, der er lagt til grund i aftalen. Afvigelsen vedrørende serviceudgifterne kan tilskrives, at kommunerne i 2007 afholder en række engangsudgifter i forbindelse med overgangen til den nye kommunale struktur.

Det skal slås fast, at regeringen ikke har ønske om at detailregulere kommunerne. Tværtimod er en større lokal handlefrihed afgørende for at nå succesmålet om en enkel og smidig offentlig sektor, der leverer serviceydelser af høj kvalitet til borgerne.

Når der alligevel er indført nogle midlertidige reguleringer af kommunernes dispositionsmuligheder i overgangsfasen til det nye kommunestyre, har formålet alene været at sikre en glidende overgang til en ny struktur med en ny finansiering, idet erfaringerne fra 1970 tilsiger, at der her er et særligt styringsbehov. Udligningsreformen har stået for skud i debatten, men det er i denne sammenhæng værd at minde om, at reformen har skabt grundlaget for et stærkt kommunalt selvstyre, hvor alle kommuner har mulighed for at tilbyde borgerne en tidssvarende service. Kommunerne vil desuden igen fra 2008 få ret til at fastsætte skatterne inden for de overordnede økonomiske rammer, som vil være gældende, herunder skattestopet.

Kommunalreformen rummer potentiale for en udvikling hen imod mere mål- og rammestyring og dermed større lokal handlefrihed. Med større og stærkere kommuner og regioner er grundlaget skabt for, at opgavernes udførelse tilrettelægges lokalt, og at den statslige styring af de administrative processer i kommuner og regioner i højere grad kan baseres på mål og rammer frem for detailstyring.

Denne udvikling kommer ikke af sig selv, men kræver en ændring af styringskulturen både på centralt og lokalt niveau. Det er nødvendigt at gentænke og udvikle mål- og rammestyringskonceptet. I den forbindelse vil initiativerne i den kommende kvalitetsreform støtte op om at udvikle en mål- og rammestyring med fokus på kvalitet og innovation i den offentlige opgavevaretagelse.

Som et godt eksempel på, hvordan mål- og rammestyring i praksis kan finde anvendelse, kan nævnes den flerårige aftale mellem regeringen og KL om øget konkurrenceudsættelse i kommunerne, der er en del af økonomiaftalen for 2007. Det er aftalt, at andelen af konkurrenceudsatte opgaver øges fra 20 pct. til 25 pct i 2010. Målet gælder for alle kommuner og alle opgaveområder under ét.

Som led i økonomiaftalen for 2006 aftalte regeringen og KL en række principper for styringen af den kommunale opgavevaretagelse. Overordnet er der enighed om at sigte imod, at den fremtidige styring bliver båret af mere mål- og rammestyring kombineret med øget dokumentation og mere systematisk evaluering af den kommunale opgavevaretagelse.

I overskrifter hedder de aftalte principper:

- Mere mål- og rammestyring frem for detailstyring
- Dokumentation for, at kommunerne opfylder de fastsatte mål
- Metodefrihed

Et flertal i Folketinget tilsluttede sig disse overordnede principper i forbindelse med forespørgselsdebatten om det kommunale selvstyre (F 28) i april 2006.

Dette betyder selvsagt ikke, at Folketinget har afskåret sig fra i konkrete tilfælde at træffe politiske beslutninger, der indebærer en indskrænkning af selvstyret. Tværtimod er det Folketingets legitime ret og pligt at fastsætte de lovgivningsmæssige rammer for det kommunale selvstyre.

Der vil i forbindelse med lovgivningsarbejdet altid skulle foretages en konkret afvejning mellem behovet for – eller politiske ønsker om –